

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการ
ทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3

ธนวิกร สว่างศรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์ เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงาน
วิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 เสนอโดย นายธนวิกร
สว่างศรี เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร-
การศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษา
(นายตระกูล จันทสุนทร)

วันที่ 25 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เสน่ห์ สุขเคหา)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิคม สัยงกุล)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสนห์ สุขเคนหา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิคม สยังกุล
ชื่อนักศึกษา	ชนวิกร สว่างศรี
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2551

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 โดยผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ประกอบการ 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 3) เพื่อเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา สถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ประกอบการ จำนวน 412 คน จากประชากรทั้งหมด 770 คน ได้จากการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของ ยามานะ (Yamane) และทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) หาค่าความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (pearson) ทดสอบความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบที (t - test)และสถิติทดสอบเอฟ (F-test) จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (one-way ANOVA) และทดสอบรายคู่ตามวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe's method)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ใน 6 ด้าน คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน สถานประกอบการ ชุมชน และสิ่งอำนวยความสะดวก พบว่าในภาพรวมและในรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง
2. ความสัมพันธ์แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การเปรียบเทียบระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการวิทยานิพนธ์ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษา แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตามสถานภาพ และประสบการณ์ในการทำงาน

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thesis Title   Factors Effecting on the Administration of Academic Affairs of the
Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational
Education in the Central Region 3

Thesis Advisors   Asst. Prof. Dr. Sanae Sukkeha
Asst. Prof. Nikom Sayungkhool

Name   Tanawikorn Sawangsri

Concentration   Educational Administration

Academic Year   2008

ABSTRACT

This research aims to 1) study the level of factors effecting on the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3. Three factors are school administrators, teachers, and business owners, 2) study the relationship between each factor and the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3, and 3) compare the level of factors effecting on the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3. The samples were classified by level of education, status, and work experience. Using Yamane's theory, the samples were drawn 412 people out of 770 people. The research used the method of stratified random sampling and the research instruments were questionnaires approved by experts with a reliable value of 0.85. The data were analyzed by percentage, mean ($\bar{X}$), standard deviation (S.D.), Pearson correlation coefficient, t-test, F-test, one-way ANOVA, and Scheffe's method.

The findings were as follows:

1. Factors effecting on the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3 were school administrators, teachers, students, work places, communities, and facilities. The research found that overall factor was rated at moderate level. In addition, each factor was rated at moderate level.

2. The relationship between each factor and the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3 has statistically significant relation at level .01.

3. Regarding the comparison of level of factors effecting on the administration of academic affairs of the Dual Vocational Training Project of the Institutes of Vocational Education in the Central Region 3, the research revealed that statistically significant differences were found in the responses of level of education, status, and work experience at level .05.

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ การศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 วิทยานิพนธ์นี้สำเร็จได้ด้วย ความอนุเคราะห์จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสน่ห์ สุขเคหา ประธานควบคุมวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นิคม สยังกุล กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนวทางที่เป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัย จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ขอขอบคุณ คณะผู้เชี่ยวชาญที่ได้กรุณาตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาของแบบสอบถามตลอดจนให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากในการทำวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ นายสุนทรทองใส นายไพฑูรย์ พัวป้อง นางจุไรลักษณ์ พรสุวรรณวงศ์ นางปภาณิสรา แพงพุทช และนายอำนาจ เกษศรีไพโร ที่กรุณาตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบคุณรองอธิการบดีฝ่ายวิจัยและบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี นายตระกูล จันทสุนทร และประธานควบคุมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า คณาจารย์มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรีทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ที่ได้ให้ความรู้ ข้อคิดเห็นต่าง ๆ และกำลังใจ ในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกท่าน ขอขอบคุณกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ ขอขอบคุณผู้บริหารทุกสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ตลอดจน ครูและผู้ประกอบการทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม ไว้ ณ โอกาสนี้

ธนวิกร สว่างศรี

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานในการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	10
ความหมายของการอาชีวศึกษา.....	10
รูปแบบการจัดการอาชีวศึกษาและการฝึกอาชีพในปัจจุบัน.....	11
การจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคีของสำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา.....	12
หลักการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	13
วัตถุประสงค์ของการจัดอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	14
ขั้นตอนการดำเนินงานอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี.....	14
การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคี.....	15
หลักสูตรและองค์ประกอบของหลักสูตร.....	15
การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน.....	17
การวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน.....	21
การติดตามและการประเมินผล.....	23
ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคี.....	23
ปัจจัยด้านผู้บริหาร.....	23
ปัจจัยด้านครู.....	26
ปัจจัยด้านนักเรียน.....	27
ปัจจัยด้านสถานประกอบการ.....	28
ปัจจัยด้านชุมชน.....	32

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมความเสถียร.....	34
ปัญหาการบริหารหลักสูตรระบบทวิภาคี.....	37
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	39
งานวิจัยในประเทศ.....	39
งานวิจัยในต่างประเทศ.....	42
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	44
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	46
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการรายงานผลการวิเคราะห์.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	72
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	72
สมมติฐานในการวิจัย.....	72
วิธีดำเนินการวิจัย.....	72
สรุปผลการวิจัย.....	73
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	77
บรรณานุกรม.....	78
ภาคผนวก.....	81
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	82

	หน้า
ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	89
ภาคผนวก ค รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	97
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	99

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละ เพศ อายุ วุฒิทางการศึกษา สถานภาพและประสบการณ์ในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	52
ตาราง 3	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านผู้บริหาร.....	54
ตาราง 4	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านครูผู้สอน.....	55
ตาราง 5	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านนักเรียน.....	56
ตาราง 6	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านสถานประกอบการ.....	58
ตาราง 7	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านชุมชน.....	59
ตาราง 8	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก.....	60
ตาราง 9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับของปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบัน การอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 โดยรวมทุกด้าน.....	61
ตาราง 10	ความสัมพันธ์แต่ละปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการ ทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ทั้ง 6 ด้าน.....	62
ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระดับปัจจัยที่มีผลต่อ การบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 3 ในรายด้านเมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม....	63

ตาราง 12	การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้าน ครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	64
ตาราง 13	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ในรายด้านเมื่อจำแนกตามสถานภาพเป็น 3 กลุ่ม.....	65
ตาราง 14	การเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวก เมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	66
ตาราง 15	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ในรายด้านเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน เป็น 3 กลุ่ม.....	67
ตาราง 16	การเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้านชุมชน เมื่อจำแนกตามสถานภาพ เป็น 3 กลุ่มโดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	68
ตาราง 17	การเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	68
ตาราง 18	การเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้าน นักเรียนเมื่อจำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงานเป็น 3 กลุ่ม โดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	70
ตาราง 19	การเปรียบเทียบเฉลี่ยรายคู่ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการตามโครงการทวิภาคีของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 3 ด้าน สิ่งอำนวยความสะดวกเมื่อจำแนกตามวุฒิทางการศึกษาเป็น 3 กลุ่มโดยวิธีการทดสอบของเซฟเฟ้ (Scheffe's test).....	70

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	8
ภาพ 2 แผนภูมิกำหนดโครงสร้างการจัดการศึกษาระดับอาชีวศึกษาระบบทวิภาคี...	13

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี